Ч. 328 (14.225). Львів, неділя 8. грудня 1935. Pocztowa opłata opłacona ryczałtem Рік LVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ і АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10. II. пов. Конто почт. щадн. 504.060. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло" Львів. Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: в Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26. В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

За нормалізацію

польсько-українських відносин.

Промова Голови Української Парляментарної Репрезентації посла Василя Мудрого, виголошена в Соймі дня 6. грудня ц. р. в часі ґенеральної дискусії над буджетом на рік 1936/37.

Високий Сойме!

Згідно з парляментарною традицією і звичаєм забираю слово в дискусії над предложеним буджетом, щоб від Української Парляментарної Репрезентації представити Високій Палаті політичні змагання українського народу і його постуляти в Польщі. На початку вважаю за свій обовязок підкреслити, що Українська Парляментарна Репрезентація, від якої промовляю, є тісно звязана, якщо мова про її політичні змагання, з попередньою Українською Парляментарною Репрезентацією. Ми репрезентуємо ті самі національно-політичні ідеали, які репрезентували в палатах наші попередники. На чолі наших політичних змагань, таксамо як на чолі змагань наших попередників, стоїть велика ідея української державности, ідея глибоко закорінена у крови і душі українського народу. Ця могутня ідея була тією силою, яка свого часу викликала на фронт збройної боротьби за її здійснення найкращих і найцінніших синів українського народу. Ціну тієї ідеї ми окупили кровю і завдяки цьому ми жили деякий час у вільній Українській Державі. Ми її не втримали. Може й малі були наші матеріяльні сили, бо моральних сил і гарту духа нам не бракувало, може міжнародні відносини й умовини були за тверді, щоб ми могли їх переломити в корисному для нашої держави напрямі. Бо свою державну незалежність вибороли собі не тільки поляки і чехи, але й литовці, лотиші та інші, а великий 40-міліоновий український нарід, не зважаючи на кріваві зусилля, лишився без своєї національної держави. Велика частина українського народу, в наслідку програної боротьби, найшлася разом зі своєю територією в межах польської держави. Прийшли нові факти, високоскомпліковані факти, з якими важко було погодитися.

ДО ЧОГО ВЕЛА СИСТЕМА ПОЛЬСЬКОЇ ПОЛІТИКИ?

Молода польська держава, чи пак її відповідальні керманичі, повели тоді у відношенні до українців політику, для якої краще, що під теперішній мент не вжию відповідаючого їй вислову. Правда, що дня 26. вересня 1922 р. перший Сойм Річипосполитої ухвалив був закон про т. зв. воєвідську автономію і про оснування українського університету, але це був закон, прийнятий лиш на те, щоб підготовити умову між Польщею і Радою Амбасадорів, до підписання якої прийшло 15. березня 1923 р. В тій умові тоді представники европейських держав, оцінюючи великі та кріваві зусилля українського народу в напрямі здійснення свого права на самоозначення і в напрямі зреалізування своїх національно-політичних ідеалів, застерегли конечність надати автономію українським землям в межах польської держави. Одначе керманичі польської державної політики не вважали доцільним і потрібним вводити в життя ці зобовязання.

Отже нічого дивного, що хоч по акті з 15. березня 1923 р. заіснували нові правні умовини, то на відтинку польсько-українських відносин зовсім не йшло до кращого, навпаки, ці відносини загострювались. Система польської політики змагала дальше до того, щоб 6-міліоновий український нарід, як одноцілу та скупчену національну індивідуальність, як збірну духову одиницю, ослаблювати й винародовлювати при помочі репресій. У відповіді на це українське громадянство, як сторона слабша, реагувало легальною обороною, а крайні, законспіровані в підземеллі українські революційні елементи реагували на це осуджуваними й поборюваними нами актами терору.

ЩО НЕ МОЖЕ БУТИ ПІДСТАВОЮ СПІВЖИТТЯ НАРОДІВ?

І треба було багато часу й дуже багато важких, повних болю й горечі обопільних досвідів та дошкульних втрат, щоб переконатися, що підставою згідного співжиття двох народів не може бути виключно ненависть, взаємне упередження і взаємна негація. Адже віз історії котиться дуже змінними дорогами. Сьогодні його колеса толочать одних, — завтра можуть стратувати других. В історичній перспективі поняття „сьогодні" і „завтра" дуже релятивні, бо також це „сьогодні", як і це „завтра" можуть тривати не лиш кілька, кільканадцять але й кількадесять літ. Історичне „сьогодні" — це теперішність. А вона у нас не найкраща. Таксамо є і з невідомою вправді майбутністю, яку все можна передбачити на підставі теперішности. А чейже завданням відповідальних політиків, у даному випадку політиків, відповідальних за польсько-українські взаємини, повинно бути змагання направити злу теперішність саме в імя кращої майбутности. Коли доля історії вирішила вже, що живемо побіч себе, то нашим обовязком є з тої дійсности вибирати такі елементи, що давалиб нам нагоду й можливість найти спосіб, щоб вирівняти всі й найприкріші рахунки в імя кращого завтра.

Дивімось реально на світ, обєктивно оцінюймо дійсність і витягаймо з того практичні висновки для нашого національного життя і для нашої політики. Не можемо заперечувати історичних фактів, що заіснували і тривають незалежно від того, чи є для нас гірші чи кращі. Тому й у нових умовинах ми боролися довгі роки за саме право на життя, але не одиничного, а збірного, національного. І в тих умовинах ми дальше різьбили індивідуальне обличчя нашого народу, гартували його духа й учили його витривалої, терпеливої і непереривної праці, щоб угрунтувати життя одноцілого національного організму. Ми все були конструктивним елементом і як такі будемо в цьому напрямі й у цій площині дальше працювати.

ПІД ІНШИМИ АВСПІЦІЯМИ, АЛЕ З ТОЮ САМОЮ МЕТОЮ.

Коли цим разом ми ввійшли до польських законодатних установ, то ми ввійшли до них під зовсім іншими авспіціями, як наші попередники, але з *тою самою метою*, а саме, щоб обороняти права нашого народу, репрезентувати його інтереси та створити якнайширші підстави для його матеріяльного й духового розвитку як одноцілої національної одиниці в Польщі. Ми ввійшли до цих законодатних палат при новій конституції, на основі нової виборчої ординації і — що найважніше — на підставі виборчого компромісу з урядом. А цей виборчий компроміс виплинув з волі одної і другої сторони не тому, щоб при його помочі дійти до такого чи іншого числа мандатів, але він виріс із широкого засновку направи польсько-українських взаємин у Польщі, а засновку нормалізації польсько-українського життя і вирівнання прав та обовязків українських громадян Річипосполитої. Отже ще перед виборами й незалежно від них сталася — на нашу думку — велика річ, а саме заініційовано річевий розгляд тодішньої стадії польсько-українських взаємин та обдумування доріг, що велиб до їх направи. З польського боку взяв участь у цій справі уряд, що репрезентував не лиш державу, але — на нашу думку — й найвідповідальніші за долю держави круги польського громадянства, на якому оперся, а з українського боку представники зорганізованої в Українському Національно-Демократичному Обєднанні (УНДО) української суспільности. Виборчий компроміс був першим реальним кроком на грунті тих ширших заключень для нормалізації польсько-українських взаємин. Він був і першою спробою у цій ділянці та дав позитивні висліди. Принаймені українське громадянство додержало виборчого компромісу та своєю активною участю у виборах підчеркнуло, що одобрює цей напрям ново-заініційованої політики нормалізації відносин.

ЗА ТЕРИТОРІЯЛЬНУ АВТОНОМІЮ.

Отже ми ввійшли тут на те, щоб гоїти старі рани, на те, щоб конструктивно працювати для поправи відносин. З уваги на те ми обовязані заявити, що є конечне для тої поправи.

Заки сформулую ці конечности, мушу підкреслити, що в даному моменті лишаю на боці міжнародні акти й польські закони, що мали забезпечити наші права як національної одиниці. Бо незалежно від тих актів *на чоло наших політичних змагань у Польщі висуваємо постулят територіяльної автономії для всіх українських земель у Польщі; це є постулят створення окремої краєвої автономічної одиниці на всіх етнографічних українських територіях у межах польської держави.* Ставлячи цей постулят на чоло наших політичних змагань у Польщі, керуємось передовсім нашою внутрішньою волею і нашим природним правом на повне національне життя.

Від того постуляту не можемо відступити. Він вимагає від нас багато праці, багато жертв і ще більше терпеливости, словом, вимагає від нас упертих і тривких зусиль. Ми їх не залишимо й віримо, що у висліді нашої праці та зусиль це наше домагання стане у Польщі і для поляків не лиш теоретичним українським постулятом, але й реальною потребою внутрішнього життя польської держави.

Одначе незалежно від того, чи до реалізації цього постуляту дійдемо скорше чи пізніше, мусимо ствердити і з притиском підкреслити, що в межах польської держави широкою рікою плине життя 6-міліонового українського народу. Це життя є вислідом збірного національного організму і тому воно має свої специфічні й виключні потреби будня, що вимагають негайного заспокоєння. Ці потреби повинні найти не лиш повне зрозуміння, але й корисне полагодження з польського боку. Ми прямуємо до того, щоб для

розвитку українського національного життя у Польщі створити якнайкорисніші й найприхильніші умовини. Ми переконані, що позитивна полагода важної справи нормалізації польсько-українських відносин у Польщі лежить не лиш в українському національному інтересі. Річ ясна, що ми не хочемо бути менторами польської державної і національної політики, однак як громадянам прислуговує нам теж право висказатись у цій справі.

СПРАВА ВНУТРІШНЬОГО І МІЖНАРОДНЬОГО ЗНАЧІННЯ.

Для нікого не є сьогодні тайною, що українська справа не є лиш внутрішньо-польською справою, не є виключно справою польсько-українського порозуміння, чи вирівнання польсько-українських взаємин, але є справою міжнароднього значіння, бо поза межами Річипосполитої живе більшість українського народу. Розвязка української проблеми займає і займатиме уми найвизначніших і найвідповідальніших чинників на важному відтинку міжнароднього життя. Не сумніваємося, що гідна та справедлива полагода постулятів української національної політики в Польщі матиме корисний вплив на уклад незвичайно важних і для польської держави польсько-українських відносин у майбутньому, в перспективі відродження й віднови Української Національної Держави. Не сумніваємося і в тому, що польсько-українські змагання і праця над нормалізацією відносин між обома народами можуть не лиш відтяжити польську державу внутрі, але можуть піднести та зміцнити питомий тягар Польщі як міжнароднього чинника, передовсім як чинника, що може мати важний вплив на майбутній уклад міжнародніх відносин не тільки в Европі.

Ми знаємо, що в польському громадянстві є небагато таких політиків, які поділяли би вповні це наше становище, але знаємо й те, що в цій Палаті й поза нею є впливові польські особи, а навіть цілі групи, що хочуть розуміти наші змагання і наші постуляти. Хочемо вірити, що вони доложать свого найщирішого зусилля у праці над розвязкою української справи в Польщі дорогою, яку ми вкажемо.

СПРАВИ, ЩО МУСЯТЬ БУТИ ПОЛАДНАНІ НЕГАЙНО.

Українське життя у Польщі має дуже багато потреб у всіх ділянках, що вимагають негайного поладнання. До таких належать: справа унормування парцеляції на наших землях і негайного здержання кольонізації позамісцевим елементом з огляду на великий голод землі на наших територіях, справа організації праці для широких рядів нереєстрованих безробітних по наших селах, себто боротьба з безробіттям сільського рільного пролетаріяту, справа організації варстатів праці для безробітної української інтелігенції, організація пляновоі боротьби з голодом в наших гірських і підгірських околицях і врешті справа забезпечення українському народові не лиш теоретичної, але й дійсної можливости всебічної організації власних господарських сил у національних господарських організаціях на всій національно-українській території під одним проводом з осередків, що їх збудувала жертвенна праця українських поколінь.

Крім того входять тут постуляти іншої важної категорії, а саме: постуляти з ділянки прав української мови в усіх урядах, публичних інституціях і в самоуправі, зреалізування права побирати науку в рідній мові і від учителів української національности в школах, як також ревіндикація державних шкіл з українською мовою навчання, що ми їх стратили через спеціяльну шкільну політику, яку дотепер пристосовували на наших землях, а в сумі створення окремої адміністрації для українського шкільництва, утворення українського університету і взагалі заспокоєння потреб української науки й культури, і дальше справи: направи відносин у територіяльній самоуправі, доступу українців до всіх державних і комунальних урядів у характері урядовців і також участи українців у судівництві. Не маю наміру вичисляти всі пекучі потреби, бо конкретні наші постуляти й потреби з кожної ділянки уложимо й обговоримо докладно при розгляді буджетових преліміnарів для поодиноких ресортів державного життя.

ЗА ШИРОКУ АМНЕСТІЮ ДЛЯ ПОЛІТИЧНИХ ВЯЗНІВ.

При цій нагоді не можу поминути ще одного дуже важного нашого постуляту, домагання, що випливає з духа теперішньої політики обох сторін. Маю на думці справу застосування якнайширшої амнестії до українських політичних вязнів, і не лиш до них, але взагалі до всіх засуджених українців за проступки політичного характеру, в тому також за карно-адміністраційні проступки з політичних мотивів, та скасування табору в Березі Картуській, в якому здебільша перебувають українці. Хочемо вірити, що ті наші постуляти, конечні для угрунтування нового напряму польсько-української політики й мінімальні в сьогоднішніх тяжких умовинах, найдуть по польському боці належне зрозуміння.

ПЕРЕШКОДИ В ТЕРЕНІ.

Одначе від хвилини перших кроків у напрямі направи польсько-українських взаємин минуло вже багато часу, але в терені та на відтинку заспокоювання бодай деяких мінімальних потреб українського національного життя зроблено досі дуже мало. А чейже тут започатковано велике — як я сказав — і переломове діло і колиб його знищено не з нашої вини, але наслідком неприхильного становища польського громадянства і нижчих органів влади, го знищеноб велику ідею, перечеркненоб добрі наміри й добру волю на довгі-довгі часи, бо сумніваюся, чи до другої такої спроби направи польсько-українських відносин у Польщі прийшло би легко і скоро, а маю враження, що може й ніколи.

Стверджуємо, що хоч в Уряді під проводом п. премієра М. Косцялковського й у провідних осередках державної політики ми стрічали добру волю, щоб могти йти дальше по новій дорозі, то в терені стрічаємо багато прикрих явищ не лише від польського громадянства, але й від чинників місцевої адміністрації і місцевих представників усіх ресортів державного життя, що ту добру волю провідних осередків і самого центру часто або перечеркують, або викривлюють і створюють факти, що на шляху до направи відносин творять подекуди перешкоди, які годі перейти. На комісіях матимемо нагоду представити такі небажані явища конкретними фактами.

КОНЕЧНІ РЕАЛЬНІ ВЧИНКИ.

Підкреслюю, що з нашого боку ми виявили дотепер багато корисної праці й доброї волі, її виявило теж українське громадянство. Ми довели до відпруження моральної атмосфери. Тепер є конечні реальні вчинки з польського боку, щоб ними створити дійсну підставу для нового укладу відносин між обома народами. Йдучи послідовно раз обраним шляхом, що повинен вести до заспокоювання всіх конечних потреб українського народу, надіємося, що Висока Палата й Уряд викажуть у цьому напрямі добру волю і корисне ділання. До справ буджетового преліміnаря на рік 1936/37 ставимось річево.

Виконаймо свій обовязок супроти „Просвіти“!

В 1908. р. — ювилейнім році в 40-ліття існування Т-ва „Просвіта“ — започатковано звичай святкувати в місяці грудні роковини заложення цього Т-ва, як всенароднє свято. Цей звичай став традиційним і що року в місяці грудні ввесь нарід зі всіми своїми установами святкує під фірмою читалень і філій „Просвіти“ цю *велику історичну подію,* якою було заложення „Просвіти“ в 1868. р. та віддає їй у цей спосіб свою пошану за її великі заслуги для українського народу. А ці заслуги незвичайно великі.

Бо цеж „Просвіти“ заслуга, що з безформенної маси ми стали свідомою громадою. Це вона безупинною, повною пожертвування працею дала основи до тривкої будови теперішнього національного життя. Це вона творила і дальше творить нові форми організованого життя, стаючи Матірю всіх наших установ. Це вона виховувала цілі лави народніх робітників, стояла на сторожі народнього життя та вливала віру в успіх плянової, зорганізованої та систематичної праці. Вона активізувала нарід, даючи йому в руки найсильнішу й найпевнішу зброю, якою є *освіта.*

І нарід, святкуючи день „Просвіти“, не тільки віддає пошану її заслугам, не тільки вказує цим свою вдячність, але, хотячи бачити її спосібною до щораз-то більшого поширювання і поглиблювання своєї діяльности, дбає про забезпечення її матеріяльних засобів у формі *„Дару Просвіті“.* Цей гарний звичай став теж традиційним. І плили грошеві датки на збіркові листи, зпливали менші чи більші жертви поодиноких свідомих активних громадян безпосередньо до каси Т-ва і саме цей „Дар Просвіті“ був головним джерелом доходів „Просвіти“, яке уможливлювало їй вести, розвивати та поглиблювати свою корисну й багату в успіхи працю. Звичай цей так вкорінився в нашім народі, що не підважило його дотепер ніяке лихоліття.

Не вплине і не сміє вплинути на нього й цьогорічна матеріяльна скрута, бо все свідоме й активне громадянство мусить зрозуміти, що саме тепер перед „Просвітою“ ще більші завдання, як коли-небудь передше. Розбуджений і zактивізований нарід у своїх змаганнях перебрати кування своєї долі у свої руки домагається для рідних освітньо-виховних огнищ, якими є читальні „Просвіти“, фахових освітників, для своїх самоосвітніх гуртків кваліфікованих провідників. Їх мусить йому дати „Просвіта“. Тому перед „Просвітою“ стоїть необхідність заложити *Освітній Інститут кваліфікованих освітників* та рівночасно забезпечити тим освітникам мінімум екзистенції, що вимагатиме великих засобів.

Тому віримо, що в грудні ц. р. ще живіше поплине „Дар Просвіті“ під гаслом *„Дар Просвіті — це нарід собі“!*

„Українці проти санкцій“.

Італійський щоденник „Іль Пополо д'Італія“ з 3. грудня ц. р. подає таку вістку: „Українці, які живуть у Римі, на зборах своєї „Громади“ 1. XII. ц. р. рахували за свій обовязок урочисто запротестувати проти нелюдських санкцій, переведжених проти Італії. Ці санкції — це найкращий вислів міжнародньої облуди.

„Українці — читаємо там — звертають увагу світу на держави, які приступили до санкцій як Совіти й інші, а які з нечуваною жорстокістю і війною зайняли Україну. І дальше гноблять Україну в нечуваний спосіб. Нічого не помагають безчисленні петиції, висилані до Союзу Народів, який ці петиції кидає до коша...“ *(М. З.)*

Буржуазний готель у Совітах.

„Правда“ з 2. грудня поміщує ентузіястичну статтю про новий готель, що його вибудували у Москві. Цей готель називається „Готель Московської Ради“ та збудований напроти величавої будівлі Дому ради народніх комісарів. Покищо до вжитку можуть віддати 378 кімнат із загального числа 1.200. Автор статті з захопленням описує мармурові кольони, мармурові стіни й мармурові долівки. У готелі функціонуватиме телеграф, почта, мельдункове бюро, філія Державного Банку і контора виміни. Внутрішне виштування: меблі, килими, електрична і радіова інсталяція, виконані за зразком найкращих совітських мистців з найкращих матеріялів у спеціяльних заведеннях „Інтуріста“. (РО)

Розправа за вбивство міністра Перацького.

ДОКІНЧЕННЯ РОЗПРАВИ З ПЯТНАЦЯТОГО ДНЯ.

ВІДКИНЕНІ ВНЕСКИ.

Обор. д-р Павенцький ставить внесок, щоби трибунал відчитав карну карту Коцінської і зажадав ще карні карти окружного суду у Львові, з яких виявиться, що Коцінська має 15 кримінальних присудів. Вносить теж, щоби трибунал переслухав вязничного сторожа, про якого згадувала св. Коцінська. Трибунал відчитав тільки одну карну карту, з якої виходить, що була двічі карана за крадіж. Зате трибунал відкинув внески оборонця у справі інших карних карт та у справі покликання на свідка вязничного сторожа.

200 ЗОЛ. КАРИ ЗА ВІДМОВУ ЗІЗНАВАТИ ПО ПОЛЬСЬКИ.

Св. Чорна намагається зізнавати по українськи, на пересторогу предсідника знову намагається зізнавати по українськи признаючи, що володіє польською мовою.

Трибунал покарав її **гривною 200 зол. зі заміною на 10 днів арешту,** на випадок нестягальности. Тому, що на питання предсідника заявляє що не буде зізнавати по польськи, предсідник наказує вивести її зі салі розправи.

Св. Олена Чайківська, яку привели з арешту, бо вчора відмовилась зізнавати по польськи, нині на питання предсідника відповідає вже по польськи, що потверджує свої зізнання, які склала у слідстві. З підсудних знає Гнатківську і Підгайного. Гнатківську пізнала вперше 23. червня 1934 р. у Данцігу під прізвищем Ірини Солецької. Представив її свідкові Андрій Федина кажучи, що це українка, яка хоче розглянутись у відносинах на політехніці, де буде студіювати. Заопікувалась Солецькою тільки тому, що це була єдина — крім свідка — студентка українка у Данцігу. Згоряжевича знає, називали його „вуйком". На бажання обор. д-ра Л. Ганкевича подає опис А. Федини. Трибунал рішив скасувати арешт, який наклав на св. Чайківську за те, що відмовилась зізнавати по польськи.

ЗІЗНАННЯ СВІДКА Р. ШУХЕВИЧА.

Свідок Роман Шухевич, абсольвент львівської політехніки, відмовляється складати зізнання по польськи, тому суд рішає покарати його **гривною 200 зол. з заміною на 10 днів арешту** та відчитати його зізнання у слідстві. З зізнань Шухевича виходить, що в червні 1934 після арештувань серед ОУН у Львові і Кракові, він зустрінувся з Малюцою, що повідомив його, що мусить вислати когось до Варшави, щоб пересторіг тамошніх членів ОУН. В день убивства мін. Перацького зустрівся з підс. Мигалем, що показав йому надзвичайний додаток з вісткою про вбивство. Свідок заперечує, будьтоби належав до к. е. ОУН і був на засіданні, на якім обговорювали справу протишкільної акції, хоч він є прихильником такої акції. Про підготову до замаху на міністра не знав нічого. Лебедя знав тільки з вигляду та не знав, що він був у Варшаві.

КРАЄВА ЕКЗЕКУТИВА МОГЛА ВИДАВАТИ ПРИСУДИ СМЕРТИ.

Черговий свідок **Олександер Пашкевич,** якого привезли з вязниці у Львові, також абс. львів. політехніки, відмовляється зложити зізнання, за що покарано його **гривною 200 зол. з заміною на 10 днів арешту.** Суд відчитує його слідчі зізнання. З цих зізнань виявляється, що Пашкевич зразу заперечив, будьтоби належав до ОУН, заявляючи, що з уваги на наслідки нічого спільного не хоче мати з тією організацією. Пізніше признався, що належить до ОУН і був підреферентом розвідки та мав низку функцій, про які говорив св. Макарушка. Між ін. займався кольпортажею „Сурми". У його мешканні був навіть склад нелегальної літератури. Заперечив, будьтоби був членом к. е. і мав контакти з Бандерою. Про слідства, які вели в організації щодо членів ОУН, свідок зізнав, що про найвищу кару, себто про кару смерти мала право рішати краєва екзекутива.

200 ЗОЛ. „МОВНОЇ" КАРИ.

Останній зізнавав нині св. **Осип Машак.** Тому, що відмовився зізнавати по польськи, трибунал покарав його **гривною 200 зол. зі заміною на 10 днів арешту** і постановив відчитати його зізнання зі слідства. З його зізнань виходить, що знав Степана Долинського, який виголосив один реферат в Академічнім Домі. Не знає, чи він працював в ОУН. З підсудних знає Лебедя, Мигаля, Качмарського. Заперечує, будьтоби знав Гриця Мацейка і при стрічі з Качмарським говорив колинебудь про Мацейка. З Качмарським розмовляв про Мигаля і про ком. Коссобудського. Бандеру, Рака і Зарицьку знає з товариського або спортового життя.

По відчитанні зізнань св. Машака предсідник відложив розправу в год. 5.30 попол. до суботи.

Шістнацятий день розправи.

Розправа в суботу почалася в год. 10.35 передполуднем. На лаві підсудних сидить вже нині підс. Карпинець, якого предсідник усунув у четвер 5. грудня ц. р. зі салі розправи на два дні.

Предсідник подав зміст зізнань свідків, які зізнавали підчас неприсутности підс. Карпинця.

Обор. Горбовий заявляє, що підс. Бандера не складав заяви, щоби його примістили назад в одиничній келії.

Предсідник наказує записати цю заяву до протоколу і заявляє, що розгляне її.

ЩЕ ПРО ПОБУТ ОЛЬШАНСЬКОГО В НІЧЛІГОВІМ ЗАХИСТІ. КАПЕЛЮХ НАДТО ЯСНИЙ.

Св. Блажей Жолондек, возний у нічліговім захисті при вул. Вольській у Варшаві зізнає про кількаденний побут Ольшанського в цьому захисті. Вигляду Ольшанського не пригадує собі, бо бачив його двічі при слабім світлі. Був високого росту, волосся мав темне, одіння ясне у кратки, плащ зеленкуватий, капелюх доволі темний. Свідкові показували у слідстві капелюх, який найшли у погоні за вбивником, але він видавався яснішим, ніж капелюх Ольшанського. В дні вбивства міністра Ольшанський вийшов — як звичайно — коло год. 8-ої рано. Спершу не хотів брати зі собою плаща і капелюха, кажучи, що прийде по ці речі жінка, але пізніше забрав їх сам.

На приказ предсідника свідкові показали плащ і течку Ольшанського. Свідок каже, що колір плаща і розміри та колір течки, такі самі, капелюх дещо ясніший. На питання прокуратора виясняє, що капелюх бачив у темній кімнаті захисту. На внесок обор. Шлапака суд каже піти свідкові з капелюхом до темнішої судової салі, де світло було би менше більше таке, як у згаданій кімнаті сховища. Свідок пішов і ствердив, що в цьому світлі показаний капелюх був того самого коліру, що капелюх Ольшанського. Опісля на внесок прокуратора трибунал відчитав зізнання свідка зі слідства, бо нині свідок не пригадував собі деяких подробиць. У слідстві не пізнав з фотографії Ольшанського. Додав, що Ольшанський подібний до Мацейка на його фотографії. Цю подібність стверджує з вигляду лиця.

ВИСОКИЙ ЧИ СЕРЕДНЬОГО РОСТУ? КЛОПІТ З ПЛАЩЕМ І КАПЕЛЮХОМ.

Св. Марія Берова, управителька нічлігового захисту при вул. Вольській зізнає, що 12. червня 1934 р. зголосився до захисту здогадний Ольшанський. Згодивши нічліг вийшов і вернувся вечором, легітимувався документом тотожности, який видав львівський магістрат і залишив у свідка 57 зол., годинник і течку. Оповідав, що приїхав оглянути Варшаву. Був середнього росту, кремезний, легкопохилений, темноволотисте волосся, зачесане до гори, мясисті губи. Мав сіробронзовий одяг у кратки і довгі споднї. В дні вбивства міністра рано залишив плащ і капелюх у возьного Жолондка, але пізніше вернувся і забрав ці речі. Плащ Ольшанського бачила двічі: тоді, як Ольшанський прибув до захисту і останнього дня. Суд показує їй плащ. Свідок каже, що цей плащ подібніший до плаща, який свідок бачила останнього дня в Ольшанського. Першого дня, коли Ольшанський прийшов до захисту, плащ мав коротку підшивку до половини. Останнього дня, коли зникнув Ольшанський, свідок не бачила вже підшивки. Капелюх Ольшанського видавався свідкові тоді темніший, може тому, що бачила його в темній кімнаті. Ольшанський оповідав, що ходить купатися, є добрим пливаком і здобув нагороду у змаганнях. Виглядав на застрашеного, був скритий і мовчаливий. На внесок прокуратора суд відчитав деякі уступи зізнань свідка зі слідства, в яких докладніше описує вигляд Ольшанського та умовини, в яких бачила плащ і капелюх. Далі свідок виясняє, що Ольшанський хотів мати окрему кімнату. З чотирьох фотографій **Мацейка свідок тільки на одній фотографії пізнає подібність до Ольшанського,** на інших деякі ріжниці. На дальші питання прок. Желенського щодо коліру плаща свідок виясняє, що ріжниці в колірі плаща, який бачила двічі, можна пояснити тим, що плащ повісив возьний Жолондек в іншім місці, де було інше світло.

На питання оборони свідок виясняє, що щодо Ольшанського мала якесь лихе прочуття. Остерігала його навіть, щоби не купався у Вислі. Мала враження, що Ольшанський хоче їй щось доручити, або про щось запитати. Що було в течці не знає, бо навіть не доторкувалась її. На вішалі бачила кілька капелюхів. **Капелюх, про який думала, що є власністю Ольшанського, мав волос, наче повстяний.** Однак цей капелюх міг теж належати до іншої особи.

По короткій перерві предсідник ствердив, що підс. Бандера дійсно просив, щоби примістити його в одиничній келії.

Обор. д-р Л. Ганкевич просить трибунал, щоби дозволив йому завдати кілька питань св. Жолондкові. Св. Жолондек на питання оборонця відповідає, що не мельдував осіб зі захисту при вул. Вольській. 4 тижні управителькою захисту була Марія Берова. По вбивстві мін. Перацького захист зліквідували, бо приносив втрати.

ХТО ПРОХОДЖУВАВСЯ НАПРОТИ МІНІСТЕРСТВА ВНУТРІШНІХ СПРАВ?

Св. Станислав Тшцінський, поліцай, зізнає, що виконував службу в травні і в червні 1934 р. при будинку міністерства внутрішніх справ. Тоді бачив 5 або 6 разів підс. Лебедя, як він проходжувався напроти міністерства внутрішніх справ 10—15 хвилин, обсервуючи будинок. Свідок бачив теж його на Краківськім передмісті. Лебедь бував завжди сам. Обор. д-р Л. Ганкевич ставить внесок, щоби суд відчитав зізнання свідка в цілости тому, що в його зізнаннях є суперечности. Одначе предсідник не доглянув суперечностей в зізнаннях свідка.

Св. Альойзій Захарський, сторож мокотівської вязниці зізнає, що підс. Лебедь кількома наворотами просив паперу, щоби міг написати якесь подання. Предсідник стверджує, що в актах справи є подання Лебедя і показує його свідкові, каже, що Лебедь писав його в присутності свідка.

ЧИЙ ЦЕ ПЛАЩ?

Св. Яніна Каліновська, службовичка книгарні Козловського у Варшаві при вул. Вспульній ч. 44 на питання предсідника відповідає, що зпоміж підсудних пізнає Лебедя і Гнатківську як тих, які випозичали книжки. Тому, що не пригадує собі подробиць, відчитано її зізнання зі слідства. З них виходить, що 22. травня 1934 р. до книгарні Козловського прибув Лебедь і Гнатківська. Лебедь заабонував книжки на прізвище Галини Зажицької, зам. при вул. Брацькій ч. 6. Останню книжку звернув Лебедь 15. червня, себто в дні вбивства мін. Перацького. Свідок потвердила свої зізнання і додає, що Лебедь приходив або в зеленім або в чорнім плащі.

Обор. д-р *Л. Ганкевич* вносить, щоби свідкові показали плащ, який находиться між річевими доказами. Предсідник запитує обор. д-ра Ганкевича чи запевняє, що плащ, долучений до справи, є плащем підс. Лебедя. Обор. д-р Л. Ганкевич відповідає, що так не запевняє.

Предсідник відкидає внесок обор. д-ра Л. Ганкевича кажучи, що ця справа не має значіння. Обор. д-р Ганкевич відкликується до трибуналу, але цей затверджує рішення предсідника. В год. 1.15 пополудні предсідник перервав розправу.

„Я СХВИЛЬОВАНИЙ, БО ВБИЛИ МІНІСТРА".

По обіді зізнає свідок *Йосифа Кушевська*. Вона була служницею у Кашерової, що мешкала при вул. Кошиковій 19, у Варшаві. 15. травня винаймив у Кашерової кімнату молодий мужчина, що подавався за Сваричевського. Мешкав один місяць, мав зі собою невеличку валізу. На зазив предсідника, щоб поглянула на лаву підсудних, вона подає, що підс. Лебедь подібний до Сваричевського. В день убивства мін. Перацького Сваричевський, подає свідок, прийшов до хати коло 6-ої год. веч. Був дуже схвильований. Коли ніс воду у склянці розляв її та на запит сестри Кашерової сказав: „Я схвильований, бо вбили міністра". Слідуючого дня Сваричевський несподівано зник. Від того часу свідок уже його не бачила. На дальші запити свідок виясняє, що до Сваричевського приходила якась пані, яку він називав своєю нареченою. Свідок двічі відмикала їй двері На доручення свідок приглядається підсудним, але не може розпізнати Гнатківської. Свідок зазначує, що пам'ять її не дописує, тому суд відчитує слідчі зізнання свідка, які свідок пізніше потверджує. Далі подає, що до Сваричевського прийшов раз якийсь мужчина. На запит адв. *Ганкевича* чим ріжниться Лебідь від згаданого Сваричевського свідок заявляє, що підсудний виглядає краще, як цей Сваричевський. На внесок адв. Горбового суд показує свідкові плащ підс. Лебедя, що є в річевих доказах, але свідок не може собі пригадати, чи Сваричевський мав якраз такий плащ.

Після переслухання цього свідка *адв. Ганкевич* вносить, щоб удруге візвати свідка пост. Тчинського, який зізнав у слідстві, що бачив у Варшаві Федину. Прок. Желенський підтримує внесок оборонця та суд рішає переслухати знову св. Тчинського на черговім засіданні суду.

ЯК ЖИЛИ ЛЕБЕДЬ І ГНАТКІВСЬКА У ВАРШАВІ.

З черги зізнає св. *Ярмолікувна*, що була домашньою робітницею у Ванди Шиманської, в якої винаймала кімнату підс. Гнатківська при вул. Служевського 3. у Варшаві під назвищем Квецінської. Тому, що свідок не пригадує собі вже подробиць справи, суд рішає відчитати слідчі зізнання свідка. З тих зізнань виявляється, що у травні і червні 1934. р. у Шиманської мешкала молода жінка, що говорила, що є приватною вчителькою зі Львова. У неї бував невисокий бльондин. 15. червня попол. Квецінська вийшла з хати і вже не вернулась. Два дні перед виїздом Квецінська дістала переказ на 100 зол., мабуть зі Львова.

Відчитані зізнання свідок потверджує в цілости та серед підсудних пізнає Лебедя і Гнатківську.

Черговий св. *Вощатинський*, власник торговельного бюра „Полькоміс" не замятає добре подробиць, тому відчитують його слідчі зізнання. Свідок зізнав, що у травні 1934. р. зголосився до нього молодий чоловік, що подавався за Сваричевського та просив, щоб йому поручити кімнату в середмісті. Свідок поручив йому мешкання Кашерової при вул. Кошиковій 19. Слідуючого дня прийшов знову цей Сваричевський у справі кімнати для своєї нареченої, що приїхала разом із ним. Свідок подав їм мешкання Шиманської при вул. Служевської 3. Згідно зі словами Сваричевського його наречена була мабуть учителькою зі Львова. Свідка дивувало те, що Сваричевський і його наречена не могли докладно сказати, на який час потребують кімнати, заявили тільки, що не на постійне.

Свідок потверджує також свої слідчі зізнання. Серед підсудних пізнає Лебедя і Гнатківську, як клієнтів свого бюра.

Як останній зізнавав св. Олександер Кочик, шофер таксівки.

ВРАЖІННЯ НАШОГО КОРЕСПОНДЕНТА.

(Телефоном від нашого кореспондента).

Варшава, 7. грудня 1935.

Сьогоднішній день був наче рекомпенсатою за всі драматичні моменти, які трапились впродовж тижня. Всі свідки належали до т. зв. варшавської групи: це крім функціонарів поліції здебільша сірі споживачі хліба, яких доля припадково поставила на дорозі, що нею ступали Гриць Мацейко, Лебедь і Гнатківська та які своїми зізнаннями додавали цеголки до будинку слідства й акту обвинувачення. Деякі з тих свідків уводять навіть трохи веселости. Нпр. перший свідок, возьний Жолондек обурюється, коли його питають „в якій убікації" бачив Ольшанського-Мацейка: „в ніякій убікації, тільки в кухні". — відповідає з достоїнством п. Жолондек, якого предсідник помилково назвав спершу „Голомбком". Св. Марія Бер, дистинґована дама від захисту при вул. Вольській замітно „пеклилась" безцеремонним тоном запитів прокуратора та оборонців. Служниця у домі, де мешкав Сваричевський-Лебедь, на диво не у футрі і капелюсі, але в хустці, не має видимо відваги рішуче пізнати Лебедя і Гнатківської, так, що сам Лебедь підбадьорує її головою, що це дійсно він. Вкінці ще й впевняє, що Лебедь краще тепер виглядає ніж півтора року тому: видно так добре йому за тих півтора року велося. Св. Кочик представляє тип варшав. шофера-елеганта, який старається говорити вищим стилем, не завсіди розуміючи значіння говорених висловів. Цікаво, що той свідок шофер був колись шподовніком поліції і дискретно промовчує свою службу у Тернополі. Обор. Лебедя д-р Ганкевич та інші оборонці сильно атакували цього свідка, бо як відомо, Лебедь рішуче твердить, що ніколи з вул. Сольца на вул. Тамку автом не їздив. Суд більшість питань оборонців відхилив, а всі внески відкинув.

Допущено тільки внесок обор. Шлапака, щоби на салі зміряти обох, шоф. Кочика і Лебедя, бо св. Кочик твердив, що той його пасажир мало що ріжниться від нього ростом. Тимчасом Лебедь у порівнанні з ним є цілком малесенький. Обор. д-р Л. Ганкевич апелював до варшавських журналістів, щоби вони оголосили поклик у часописах, щоби зголосився той добродій, який тоді їхав тією дорогою. В усякому разі видно було, що св. Кочик був сильно поденервований запитами оборонців, відповідав ворожим тоном і тепер впевняв про тотожність Лебедя з пасажиром зперед півтора року багато певнішим тоном ніж колись.

Вкінці у висліді всіх питань таки стверджено, що того пасажира Кочик возив на вул. Тамку, де Лебедь нібито мав чекати на вбивника, щойно півтора год. після вбивства а не пів год. як свідок спершу зізнавав.

Вічно товчеться справа з плащем Мацейка: ріжні люди ріжно пригадують собі його і врешті справді невідомо, чи плащ із музею особливостей судової салі належав до Мацейка, до Лебедя, чи зовсім когось іншого.

Катруся Зарицька, яка дістала сьогодні в день своїх іменин від присутньої у Варшаві своєї бабки ріжні солодощі, роздала на салі між усіх підсудних куснички чеколяди. (ік).

Збутова анкета Центросоюзу.

На 7. грудня ц. р. скликав Центросоюз анкету в справі збуту хліборобських продуктів. Анкета почалася в год. 11. передполуднем у салі „Бесіди". Провід анкети: голова Надзірної Ради Центросоюзу дир. Остап Луцький, секретар директор Ос. Станимир. Присутні на анкеті: Дирекція Ц. С., Дирекція РСУК, всі ревізори РСУК, представники 32 осередків і 12 окружних інструкторів.

Зїзд відкрив голова Надзірної Ради Ц. С. *Ост. Луцький* промовою, в якій зясував усі передумовини доброго кооперативного збуту хліборобських продуктів. Опісля виголосили реферати поодинокі референти Ц. С.: інжінір *Творидло* і *Малаховський* — збут ростинних продуктів дир. *Мартюк* — збут яєць, дир. *Родловський* — збут живини й беконів, дир. *Мигович* — збут конопель і льону.

Реферати, дуже вичерпуючі, тревали до год. 4.45, після чого почалася жива і річева дискусія.

На неділю, 8. грудня скликав РСУК організаційний зїзд для розгляду висліду праці всієї нашої кооперації по кінець 1934. р.

Підготова до великого італійського наступу.

АДІС АБЕБА, 7. 12. ПАТ. Згідно з інформаціями, що туди приходять, італійські літаки далі проявляють збільшену діяльність на всіх фронтах. Переконані тут, що в найближчому часі прийде до великого італійського наступу.

Підчас летунського нападу на Гондар згинули 4 жінки і двоє дітей.

6 літаків скинуло запальні бомби, що спричинили пожежу кількох домів.

АДІС АБЕБА, 7. 12. ПАТ. Нині вранці італійські літаки знову збомбардували Дессіє.

РИМ, 7. 12. ПАТ. Кореспондент „Пополо д'Італія" подає з Джібуті поголоску про те, що колишній неґус Лідж Ясу живе, а вістку про його смерть подали з внутрішньо-політичних оглядів.

Колишнього неґуса держать мабуть далі у фортеці біля Гаррару.

Закон про воєнний стан у Бразилії.

РЮ ДЕ ЖАНЕЙРО, 7. 12. ПАТ. Провідники політичних груп, що творять урядову більшість рішили голосувати за поправками до закону, що дає урядові повновласть оголосити воєнний стан, на випадок внутрішніх заворушень, що загрожують політичним і суспільним інституціям. Ці поправки передбачують крім цього усунення з армії старшин, що беруть участь у революційному русі. та урядовців, замішаних у діяльність крайніх елементів.

Перед зустрічею мін. Гора з прем. Лявалем.

РИМ, 7. 12. ПАТ. Вчора амбасадори Франції і Вел. Британії порозумілися зі своїми урядами у справі підготови зустрічі мін. Гора з прем. Лявалем. У підготові цих розмов узяли на увагу становище Італії. Британський амбасадор, відвідає нині Мусолінія, заки ще він виголосить промову в парляменті, що збирається нині в 15 годині. Перемогу Лявала у парляменті прийняли тут з великим вдоволенням, бо думають, що ця перемога скріплює авторитет французького прем'єра, що готовий його вжити, щоб затіснити взаємини між двома заприязненими великодержавами.

Настя Волошин дійсно стигматизована.

ОЧОРНЕННЯ НАСТІ.

Найближче до правди підходили перші часописні відомости про Настю Волошин („Век Нови“ з 5. X. і д.). Очорнювання Насті зачалися з того часу, коли яворівський повітовий лікар д-р Радло випечатав у часописі „Земя Яворовска“ статтю про Настю, як вислід своєї обсервації (що тревала від 5. X. до 12. X. ц. р.). „Век Нови“ з 27. X., основуючись на тій статті, приніс відомість про Настю під заголовком: „Стигматичка з Млинів це ошустка, що визискує темноту товп“. Написано там, з покликом на д-ра Радла, що Настя Волошин нібн „свідомо ошукує товпи людей“ (!); що рани справжньої стигматизації нібн „не виказували ні знак ропнення“, а рани Насті виказували; що початки кровавлення при справжніх стигматизаціях не були потаємні, але явні, а Настя саме перед лікарською візитою потрафила завсіди щось таке зробити з ранами, що рани нагло стали кровавити. Д-р Радло посуджував Настю, що нібн вона „спритно“ нігтями здряпувала собі рани. Ще в куди гіршому світлі змалював Настю „Експресс Вечорни Ілюстровани“ з 29. X. ц. р. — отже кілька днів по уміщенні Насті у львівському шпиталі і певно на основі інформацій одного з лікарів того шпиталю (так виходить з даних, що тут зацитовані). Наведемо деякі місця дослівно: „Перш за все рани чи стигми (Насті) зовсім не кровавлять. Це дрібні задряпнення, засклеплені струпами. Ніяких отвертих ран нема. Найправдоподібніше стигми викликані штучним задряпненням. Один тиждень побуту в шпиталі вистарчив також для опрокинення інших легенд“. Так „Експресс“. Д-р Радло нібн бачив якесь ропнення ран, тут рани засклеплені, ніяких отвертих ран нема“ — значить: **нема проявів ропнення.** Що в Насті тоді рани були засклеплені, це вповні згідне з „календарем“ Насті: її рани отвираються тільки підчас екстази, така екстаза правильно буває в середу, до Львова Настя приїхала в четвер 24. X., „Експресс“ міг дістати свої інформації найпізніше 29. X. (день його датування), це був вівторок, отже рани Насті по її календарі власне мали бути засклеплені. „Експресс“ узяв це на конто того, що нібн Настю вилікував з ран д-р Радло в шпиталі впродовж одного тижня! Алеж Настя по виході з яворівського шпиталю була в Млинах від 12. X. до 23. X., значить впродовж цілих 11 днів, до неї також у тому часі приходили люди, вони не вірили би Насті, колиб її рани не отворилися в двох середах, 16. і 23. X., значить, Настя мусіла би їх собі двома наворотами здряпувати — отже при чім тут покликуватися на те, що нібн яворівський шпиталь вилікував її рани?! А колиб Настя дійсно могла так „спритно“ здряпувати собі рани і хотіла так обманювати людей, то чому собі не здряпала ран зараз першої ночі у Львові, щоби „показатися“ перед лікарями та щоб не допустити до того, щоб її львівські часописи знеславляли за те, що в неї „нема ніяких отвертих ран“?! Яка це легкодушність, яке недомагання льогіки в часописних репортерів чи може в їхніх інформаторів!

Далі пише „Експресс“: „Говорено напр. що Настя Волошин пересадно побожна, а це зовсім не так. „Стигматичка з Млинів“ справді має книжку до молення, та зовсім не користується нею частіше, ніж інші пацієнтки з її відділу. Також говорено, що стигматичка голодує, але, як дотепер, Настя Волошин не виявляє ніяких тенденцій у тому напрямі. Власне навпаки, відзначається „всепоглядим“ апетитом і не гордить ніякою їдою. Взагалі Настя Волошин виявляє **дуже мало психопатичних познак.** Вона дуже твереза, дуже розважна, як на сільську дівчину, дуже інтелігентна, а одна з жінок, котра кілька днів сиділа в тій самій салі, твердить, що Настя всіх захоплює своєю спокійною поведінкою, але авреоля надлюдства не окружає її в ніякому випадку“.

Очевидна річ, що з такими похвалами для морального характеру Насті йде в розріз натяк на якісь „психопатичні прояви“ (хоч ані одним конкретним словом не означені), а просто до куріозної суперечности доводять наступні очорнення Насті, поміщені в „Експрессі“. Кажеться там без обиняків: „Голосно було тоді в селі про амори дівчини. Тревали вони довший час. По якомусь часі Настю позбавлено служби на плебанії. В селі говорено про двох, а навіть трьох коханків Насті. Один з них мало що не став батьком незаконної дитини. Але Настя хотіла уникнути компромітуючого доказу свого надто веселого життя, тому й піддалася недозволеним заходам. З того часу дівчина зовсім відмінилася. А притім вийшла на яву історія зі стигмами“.

Це все тільки уроєння, щоб найти якусь причину для зміни в характері Насті, котрої наслідком мали би бути стигми на її тілі. Цею дорогою кличу ціле село Млини, нехай зголоситься хоч одна особа, котра знає щось таке про Настю і говорила таке. Та побачимо, що цей апель уповні зайвий, бо в лікарському справозданні, якого зміст випечатаний у тому самому „Експрессі“ з 29. XI. ц. р., подана **саме протилежна причина** нібн „істеричних нападів“ Насті: про неї старався якийсь вдовець, а вона відповіла, що „воліла би задармо служити, ніж вийти заміж“, і в тому часі „Настя переродилася в стигматичку“. Значить, Настя нібн тому попала в стан „стигматичної істерії“, що мала відразу до подружого життя! **От попали лікарі на не свою річ і самі собі суперечать!** Але це так бувало при кожній справжній стигматизації.

о. д-р Г. Костельник.

(Далі буде).

З польської преси.

„Використати настрої українських мас“.

„Bunt Młodych“ у ч. 23—24 приносить цікаву передовицю пера Александра Бохенського під заголовком „Використати настрої українських мас“. Автор стверджує, що звичайно вибори в Галичині були страшною хвилиною у взаєминах між поляками та українцями. Вибори викликали атентат Січинського на Андрія Потоцького. Вибори потягнули за собою саботажеву і пацифікаційну акцію в 1930 р. Теперішні вибори були зовсім протилежні. Українські маси льояльно голосували на польських кандидатів, що стояли всюди на першому місці, хоч поляки систематично вичеркували українця. Автор пояснює становище польських виборців тим, що до того часу „свідомо містифікували польське громадянство щодо правдивих настроїв УНДО“. Внаслідок цього „пересічний поляк уважав УНДО за протидержавну організацію, якої не тільки підтримувати, але з якою навіть говорити не вільно“.

Поведінку української сторони автор пояснює тим, що більшість УНДО на чолі з пп. Луцьким і Барвіном давно прямувала до порозуміння з поляками. А почало УНДО вести рішучу політику в тому напрямі від часу, коли уступив з проводу партії д-р Д. Левицький і той провід обняв ред. Мудрий, що „побіч надзвичайно ясного розуму здобув провідне місце саме своїм безкомпромісовим становищем“. Очевидно, що у виборчому компромісі є велика заслуга й українських мас, що слухняно пішли за своїм проводом. Цим ще раз доведено, що не може бути порозуміння з народом понад головами партій.

Схарактеризувавши недавні соймові вибори в Галичині, автор кінчає свою статтю закликом до того, щоб відповідною політикою використати якслід настрої українських мас. „Переведення виборів до органів самоуправи без шахрайств, а проте без змайоризування польської меншини; знесення нещасливої утраквізації і створення польських шкіл для поляків та українських для українців у кожній місцевости; створення українського університету і призначення на відповідальні становища тих українців, що, як Назарук, Децикевич, Луцький та інші, поборюють у себе терористів, — оце точки, через які мусимо перейти, щоб осягнути дійсне замирення народів“.

Справа розброєння ліг і всіх громадян

темою дискусії у французькім парляменті.

ПАРИЖ, 7. 12. ПАТ. Палата послів відновила нині доополудня дебату у справі ліг. Після гострого виступу соціялістів проти „Вогневого Хреста“ та декларації, що соціялісти не будуть голосувати за урядом Ляваля, правий посол Ібаригарей заявив, що як член „Кроа де Фе“ та особистий приятель полк. Де Ля Рока стверджує, що Де Ля Рок не є ані ворогом режіму ані змовником чи конспіратором, але тому, що не хоче нападати на республиканський устрій, змагає до того, щоб очистити республику. Члени „Вогненого Хреста“ хочуть відновити й відбудувати батьківщину. Де Ля Рокові закидають, що він є рабом гроша й фінансової олігархії, але він бідний, хоч зібрав довкола себе за кілька днів 712 тис. вірних людей, що готові до кожної посвяти.

У тому місці счинилася велика метушня. Комуністи зачали перервати промовцеві, обкидуючи його згірдливими епітетами.

Дискусію у справі ліг ненадійно закінчили через одноголосне голосування за тим, щоб її замкнути.

Пос. Ібаригарей від „Вогняного Хреста“, Блюм від соціялістів і Торе від комуністів одночасно заявили, що готові дотичні партійні організації позбавити характеру боївок, після того палата одноголосно ухвалила скінчити дискусію у справі ліг.

Буджетова дискусія в соймі.

По обідовій перерві розвинулась знову довга дискусія над буджетовим преліминарем. Пос. *Пожмарський* звертає увагу, що треба прийти з поміччю найнижчим категоріям робітників. Заторкує справу будови линвової залізнички на Каспровий верх за 2 міл. золотих. За цю суму можна би створити багато вчительських етатів. Закликує, щоб скоро створити в соймі освітню комісію.

Пос. Певний з Волині, заявляє, що волинське громадянство хоче брати участь у розвою Польщі. „Тільки польська держава запевнює нашій культурі розвій у формі і змісті на основах християнської моралі та тільки в Польщі маємо повноту прав, якої не маємо в іншій державі. Ідея і чин марш. Пілсудського мусять бути основою розвязки українського питання“.

Проблеми валюти заторкнувся пос. *Германович*.

Віцемаршал В. Мудрий говорив про українську справу й українські постуляти. (Промову подаємо в цілости на передовому місці.)

Від жидів говорили: пос. *Рубінштайн* і пос. *Мінцберг* про протижидівські ексцеси та висунули постуляти жидівського населення.

Пос. *Пелчинська* говорила про подвійні посади.

З черги сойм вибрав буджетову комісію з 30 послів. До комісії ввійшов від українців пос. *Целевич*, вибраний 148 голосами. Буджетова комісія збереться 10. лютого. Пос. *Пеленського* вибрали від українців на заступника члена комісії.

Пізніше вибрано комісію закордонних справ з 21 членів. До тієї комісії ввійшов також *пос. Мудрий* як представник українців.

Ширіть наш часопис!

Націоналістична змова у Сирії.

БЕЙРУТ, 7. 12. ПАТ. Закінчили тут слідство проти націоналістів, що творили законспіровану терористичну організацію. Вони обвинувачені в тому, що створили тайне акційне товариство, зібрали нелегально тисячі сирійських фунтів та оснували нелегальну політичну організацію, що мала послугуватись терором, щоб осягнути свою мету. У підсудних найшли військову мапу Бейруту, на якій була назначена команда міста, арсенал і військові будинки. Найшли також пляни летовищ і ганґарів, льокалів більших закордонних банків у місті та документи, які стверджують, що ці мапи були випрацювані на те, щоби влекшити змовникам заволодіти згаданими обєктами, коли вони доконували б перевороту. Знайдено спис людей, яким доручено опанувати кожний із тих обєктів. У діяльність тієї організації, що мала на меті політ. і господарське визволення Сирії, не вмішана ніяка великодержава. „Сирійська Національна Партія“, так звалась виявлена організація, змагала до створення незалежної сирійської держави від гір Таврусу на північнім сході Сирії аж до Суеського Каналу на північ, включно з Палестиною, Синайським півостровом, портом Акаба на Середземному Морі та від Середземного Моря на заході до устя Тиґру в перському заливі на сході. Одного підсудного звільнили за кавцією, інші перебувають у вязниці.

Уряд Лявала здобув величезну більшість у парляменті.

Довіря для уряду ухвалене більшістю 132 голосів.

ПАРИЖ, 7. 12. ПАТ. На вчорашнім засіданні парляменту під кінець дискусії до голосу прийшов прем. Ляваль, що домагався, щоб уряд наділити довірям. Після промови прем'єра преведено голосування. **У висліді голосування стверджено, що за резолюцією, яка висказувала урядові довіря, голосувало 351 послів проти 219.**

В політичних колах вислід голосування вважають великим і безспірним успіхом прем. Лявала, що з такої важкої політичної дебати вийшов більше скріплений ніж хто міг би здогадуватись. Хоч ніхто не вірив у те, що завалять уряд, але не думали, що уряд здобуде таку велику більшість, бо аж на 132 голоси.

Вчорашній вислід голосування скріплює тим самим у суттєвий спосіб становище прем'єра Лявала також у закордонній політиці.

Облуда червоного „вожда“.

Сталін говорить про свободу народів у Совітах.

МОСКВА, 7. 12. ПАТ. На зїзді репрезентантів середньо-азійських хліборобських колєктивів Сталін виголосив промову присвячену питанням плекання бавовни, заторкуючи при цій нагоді совітську національну політику, яку протиставив умовинам у колишній царській Росії. Свою промову Сталін закінчив таким реченням: „Доки істнує приязнь між народами СССР, ці народи будуть вільні і непоборні. Не боїмося нікого, ні внутрішніх ні зовнішніх ворогів“.

Большевики заслали 10 тисяч студентів

на Соловки.

СТОКГОЛЬМ, 7. 12. КАП. Згідно з останніми повідомленнями фінляндської преси, по міщує ревеляційне оповідання збігця з Солівецьких островів інж. Солоневича, на т. зв. „засланні“ перебуває тепер у Совітах яких 10.000 студентів, обвинувачених у контрреволюції.

Канцлєр Шушніґ їде до Праги.

ВІДЕНЬ, 7. 12. ПАТ. Австрійська телеграфічна агенція повідомляє: Канцлєр Шушніґ на запрошення „Промислового Клюбу“ їде 16. ц. м. приватно до Праги, щоб перевести розмови на господарські теми.

Відомости з Львівської Архиєпархії.

Іменування:

О. Лиско Василь, парох Раковолтів, іменований буським деканом; о. Курчаба Іван, парох Побужан, заступником буського декана; о. Дрелих Василь, парох Новосілок Ліських, завідателем милятинського деканату; о. Кармазин Володимир, парох Поморян, завідателем поморянського деканату.

Душпастирські посади.

Канонічну інституцію на парохів дістали: о. Давидович Іван на Юнашків бурштинського деканату; о. Кіржецький Степан на Бабинці Долішні рогатинського деканату; о. Казанівський Петро на Лопатин лопатинського деканату; о. Смулка Роман на Серники Середні, бурштинського деканату.

Завідательства дістали: о. д-р Левицький Володимир у Пазучі Великій, зборівського деканату; о. Янович Микола в Галичі; о. Дідушок Микола в Ніжнцях лопатинського деканату; о. Романишин Петро у Милятині Старім.

Сотрудниками назначені: о. Мирослав Горинь у Козлові козлівського деканату; о. Кордуба Емануїл у Бурштині; о. Лішинський Михайло у Перегінську й капеляном СС. Василіянок у Підлютому; о. Ганущак Микола у Скоморохах Нових галицького деканату; о. Дзера Михайло в Юнашкові бурштинського деканату; о. Шулим Іван в Озірній; о. Козоріс Михайло доїзджаючим сотрудником у Денисові козлівського деканату.

Заворушення на Креті.

КАНДІЯ, 7. 12. ПАТ. У селі Круссонон у провінції Малевіціон на острові Креті прийшло до заворушень на політичному тлі, підчас яких одну особу вбили, дві поранили. На острів вислали відділ жандармерії.

Подяка.

Всім, що в моїм тяжкім горю виявили мені співчуття, складаю найсердечнішу подяку. Нехай вибачають, якщо в заздрому жалю я занедбав супроти них свої товариські обовязки. Тим горячіше складаю подяку за їх милосердя над мною.

Проф. д-р В. Морачевський.

НОВИНКИ.

— **Позір!** Роман Секета, жіночий фризієр, нагороджений медалею, має честь повідомити, що з нинішнім днем відчинив фризієрський жіночо-мужеський сальон „Ас“ при вул. Рутовського ч. 7, в якому виконується всі фризієрські праці як рівнож тревалу ондуляцію найновішою системою без електричної струї і пари. Ціни конкуренційні. На мужеському відділі працюють між іншими Богдан з фір. П. Кузика, Осип з фір. П. Залеського. Просимо численно відвідувати наш сальон. 2—3

— **Цукорня „Добротка“** Львів, Сапіги 67, поручає свої знаменниті цукорничі вироби по знижених цінах. 8—8

— **Школа танців „Хоровід“** повідомляє, що у вівторок 10 грудня відбудеться продовження години танців. Початок точно в год. 6-ій веч. Гостям раді. Найближча лекція танців відбудеться вівторок 17. грудня в год. 6. і 8. 1—2

— **Твій невідлучний вчитель** — Укр. Заг. Енциклопедія.

— **Фундування III. памяткового ліжка у шпиталі ім. Митр. Андрея.** На днях зложила п. Марія Сосновська 2.000 зол. як фундацію памяткового ліжка для звеличування памяти покійного мужа бл. п. Романа Сосновського. Управа Нар. Лічниці подає цю радісну вістку до відома громадянства і прихильників будови шпиталю та складає Шановній Фундаторці щиру подяку.

— **Чергове засідання Комісії Мови НТШ** у Львові відбудеться в понеділок 9. грудня ц. р. в 6. год. попол. в бібліотеці НТШ. На денному порядку реферат мгра Я. Рудницького: „Спроба граматичної термінольоґії“.

— **Управа Спілки Українців у Німеччині** повідомляє, що на сходинах „Живої Газети“ у четвер 12. ц. м. у ресторані Льоренц, Шарльоттенбурґ, Ґервінусштр. 25 (коло двірця Шарльоттенбурґ) п. Ю. Козловський виголосить реферат на тему: „Поневолені народи і жидівство“.

— **Рогачкові оплати скасовані.** Вістник законів оголосив постанову ради міністрів, що зносить з днем 3. грудня ц. р. митні, копиткові і постоєві оплати, які побирали досі громадські управи.

— Найдорожчим містом у Галичині є Львів якщо брати на увагу харчеві продукти. Найдешевшим під цим оглядом є Тернопіль. За Львовом ідуть по черзі: Коломия, Борислав і Дрогобич, Перемишль, Ряшів, Стрий і Станиславів. З інших міст на терені цілої держави найдорожчими побіч Львова є Краків і Катовиці.

— Воєвідська рада в Станиславові. Як повідомляє агенція „Всхуд", у всіх повітах станиславівського воєвідства переведено вибори членів воєвідської ради, до якої увійшли: д-р Береш, пов. Долина; Іван Білик пов. Городенка; інж. Гарбусінський пов. Калуш; д-р Зеновій Левицький пов. Коломия; Петро Купчик пов. Косів; Урбановський пов. Надвірна; Вояковський пов. Рогатин; Чайковський пов. Снятин; Вл. Ділушицький пов. Станиславів; д-р Дольницький пов. Стрий; Коморницький пов. Товмач; д-р К. Ділушицький пов. Жидачів; Біскупський, Коломия місто; Зайковський, Стрий місто. У Станиславові місті вибори відбудуться 11. ц. м.

— Як спроваджувати книжки з Німеччини. На основі одержаних інформацій вістки про трудноші спроваджування книжок і журналів з Німеччини відносяться в першу чергу до поодиноких приватних відбірців. Зате книгарні, що спроваджують з Німеччини книжки та журнали, роблять це й надалі без огляду на нові перепони. Очевидно поодинокій особі вистарчатиме всі потрібні документи та дозвіл, потрібні до кожної посилки, є і коштовне і забирає багато часу. Тому радимо всі замовлення на книжки та журнали з Німеччини передавати книгарням, що мають відповідні звязки. Через книгарні німецькі книжки є для заграниці на 25 прц. дешевші. У нас такою є Книгарня Наук. Т-ва ім. Шевченка, Львів, Ринок ч. 10.

— З причини протижидівських авантур на першому році права у Львові перервано виклад проф. Домбковського.

— Комуністичні погрози. Професор психольоґії у варшавському університеті д-р Влад. Вітвіцький повідомив своїх слухачів, що одержавши лист з погрозами, перериває виклади і вправи аж до святочних ферій. Погрози походили від комуністів.

ІЗ СВІТОВОЇ ПАНОРАМИ.

Книжки, що свищуть.

Минув місяць книжки, як минає чума, або воєнне гасло, залишаючи по собі порожнє місце. Не було вже статтей на тему: „Поширюймо рідну книжку!", „Освічуймося та кріпімся!", „Заходімо частіше до книгарні!" тощо. Для всіх за останні роки стало ясно, що кожний читає, що може, а всіх книжок і так не купиш, бо місця на них у хаті нема.

Та ось приходить одна спізнена звістка, хоч і з Америки, звідки все йде радіом і літаком. Винахід як вимріяний для місяця книжки. Один нью-йорський видавець пустив на ринок книжки, що свищуть. Таки так свищуть, як вуличник, або як жінка свище на чоловіка, коли він збанкротував. У палітурці книжки міститься своєрідний механізм, який починає проявляти енергію, коли тиждень ніхто її не рухає. Власник книжки чує спочатку свист, після чого бачить, як із неї вискакує надпис: „Читай мене!" Винахід придуманий так, що може він повторяти ті свої пригадки цілий рік.

Прошу уявити собі місяць жовтень біля наших книгарень. Наближуєшся до якоїнебудь з них і чуєш нараз кількасот свистків, якби хмара поліцаїв гналась за злодієм. Інтеліґент, що мав у кишені 5 золотих, призначених на електрику, газ або товариську вечеру, хвилину вагається, чує, як совість потрясла його камізолькою і — втікає як опарений. У деякі дні, коли на Руській вулиці дуже елітно, можнаб таких винаходів уживати у двох наших книгарнях і вулиця була би чиста, як після дезинфекції.

Які послуги може віддати новий винахід читачам дома, про це зайво й казати. Нераз ходиш по хаті і ломиш собі голову, щоб таке почитати. А тут тобі з полиці книжки самі пригадуються. Уявляю собі: кожна іншим голосом, може і свистом самого автора.

„Т-во письменників і журналістів" ім. Франка повинно „обовязково" спровадити ще цього місяця цей свистільний механізм для членів жюрі, що мають визначити літературну нагороду за цей рік. Деякі з них іще багато книжок не прочитали, хоч до перших засідань уже недалеко. Навіть в інтересі самих авторів є постійна пригадка: „Читай мене!"

Винахід міг би може надхнути і якогось нашого земляка, щоб зробити подібний механізм, але приємніший. Нехай книжка не свище, а співає, щебече, пахне. А проти нудних книжок нехай буде пружинка з надписом: „Відчепись", або „Пропадай бідо!". Такий рідний винахід міг би в нас мати більші успіхи, ніж американський.

Діоґен Бочка.

— Заскарження вердикту присяжних суддів. Перед трибуналом присяжних суддів у Львові відбулася розправа проти Рубіна Кляйна, сільського гандляря з Городиславич пов. Бібрка, якому закинули поширювання комуністичних зідозв. Присяжні судді заперечили поставлені їм питання, одначе трибунал уневажнив їх вердикт. Кляйна відставлено назад до вязниці, щоби поставити перед іншими присяжними суддями.

— Протижидівські резолюції. В університетському будинку в Познані відбулося віче польської ендецької молоді в жидівській справі. Після рефератів виголошено резолюції з домаганням, щоби для студентів жидів призначити окремі місця на викладі, доставляти для них жидівські трупи до просекторії, не признавати стипендій жидам і усувати асистентів жидів з медичного виділу познанського університету.

— З Польщі. Трамваєві службовці у Варшаві загрозили страйком, тому що дирекція не додержує збірної умови. — За останні два роки у Варшаві арештовано 2.811 жебраків і волоцюгів, з яких 2.517 покарано згідно з законом, 800 віддано до дому примусової праці, 811 умішено в захистах, а інших у шпиталях. — В громаді Докшиці на Виленщині вовки позагризали всіх псів і роздерли 9 коров.

Листування Редакції.

Веч. о. декан Ковалів, Стрілкчі: За присилане дуже дякуємо. Використаємо все, з вийнятком новинки першої і третьої, які були вже у нас поміщені. Вістки про новиції і душпастирські посади містимемо дуже радо.

Театри.

Великий Міський Театр.

Неділя, 8. XII. год. 3.30. Аб. 5. по знижених цінах „Ревізор"; год. 8. веч. Аб. 6. „Пригода в Гранд Готелю".

Понеділок, 9. XII. год. 8. веч. „Пригода в Гранд Готелю".

Театр Різнородностей.

Нечинний.

Кіна.

АДРІЯ: „Антко-поліцмайстер".
АПОЛЬО: „Аннаполіс".
АТЛЯНТИК: „Найщасливіший день у мому житті (Йосиф Шмідт).
БАЛТИК: „Боксер і дама" і „Що мій муж робить в ночі".
ГРАЖИНА: „Передпива Маріета".
КАСИНО: „Його величність шофер".
КОПЕРНИК: „Іванка" з Францискою Ґааль.
МАРУСЕНЬКА: „Бенгалі" (Ґейрі Купер).
МІРАЖ: „Катюша" і Ревія маріонеток.
МУЗА: „Севиля".
ПАЛАС: „Були собі два гільтаї" (Льорель і Гарді).
ПАЛЯС: „Чотири і 1/2 мушкетерів.
ПАН: „Весела вдовичка" та „Доля кавярка".
РАЙ: „Ванусь".
СОНЦЕ: „Імітація життя" та ревія".
СВІТ: „Чотирьох джентельменів", „Азбука кохання".
СТИЛЕВЕ: „Про що мріють дівчата" та ревія.
ТОН: „Мала пенія" з Фр. Ґааль.
УТІХА: „Останній сигнал" і нова ревія.
ХИМЕРА: „Цирк Барнума".

Закордонне радіо.

Неділя, 8. грудня 1935.

Відень (506,8) 11.45 Орх. концерт, 12.55 Турнір віденських джез оркестр і співаків, 17.40 Бесіда мельодія, концерт, спів, **Братислава** (298,8) 10.15 Концерт, 15.00 „Пацунок" оп. Сметани, **Братислава** (259,1) 16.00 Для Закарпаття, **Прага** (470,2) 10.20 Китайська та японська музика 21.05 „Цар Едип" ораторіяна опера Стравінського, 22.35 Салонова музика, **Париж** (1648) 13.30 Легка музика, 17.00 Театр з вин, 18.00 Концерт, **Бiлгород** (437,3) 17.00 Хор, 19.50, 21.40 Концерт, **Берлін** (356,7) 12.00 Музика, 20.00 Легка музика, **Кеніґсвустергаузен** (1571) 9.00 Бес. порана, 11.30 Кантата Баха, 17.30 Ґоср. музика, **Кельн** (455,9) 16.00 Концерт, 17.00 „Цигани" муз. ампі Фан дер Берга, 21.00 Концерт, **Мінхен** (405,4) 9.15 Нар. музика, пісні, 15.05 „Життя приносить багато радощів" — пісні й музика про кохання, 20.00 Вес. вечір, **Будапешт** (549,5) 12.35 Циг. муз., 19.15 Віольончеля, 20.20 Концерт орх., 22.00 Давні мад. пісні, **Мілано** (221,1) 13.10 Ґовр. концерт, 20.50 „Сір Олюф" оп. Малатести, **Рим** (420,8) 13.40 Співанно та грано, 16.30 Трансм. з Асмари, 17.00 Симф. концерт, 20.30 „Фридрика" оп. Легара.

Понеділок, 9. грудня 1935.

Відень (506,8) 16.25 Фортепіян, 17.40 Пісні й арії (Алер сопр.), 20.00 Нар. музика, 22.10 „Княжна чардаша" оп. Кальмана з гр. пл., 23.15 Тирольські пісні, **Братислава** (298,8) 20.50 Словацькі пісні й танки, **Кошиці** (259,1) 17.15 Скрипка, **Прага** (470,2) 12.35 Сальон. музика, 18.20 Краєві пісні, 21.05 Хор, **Париж** (164) 17.00, 19.30 Концерт камер. орх., 21.45 Камер музика та поезія, **Білгород** (437,3) 13.15 21.00, 22.20 Нар. пісні, **Берлін** (356,7) 16.00 Слово-муз. авд., 22.10 Легка музика, 22.40 Камер. концерт, **Кеніґсвустергавзен** (1571) 14.00 музика, 17.50 Форт. ресітель, 19.00 Веселий розр. конперт, **Ляйпціґ** (38,2) 15.15 Авдиція для дітей, 21.10 „Мадонна ам Візенцаум" оп. Мрачека, **Мінхен** (405,4) 16.10 Скандинавські баляди (солісти), 17.00 Концерт орх., **Будапешт** (549,5) 12.05 Легка музика, 13.40 Сп в ресітель, 18.00 Мадярські нар. пісні в супр. циг. орх., 19.40 Концерт фільм. оркестри, **Мілян0** (221,1) 11.30 Легка музика, 13.05 Концерт орх., **Рим** (420,8) 16.00 Розр. музика, 20.50 Симф. концерт.

Львівське радіо.

Неділя, 8. грудня 1935.

9.00 Ранішня авд., 9.15 Сальон. муз. з гр. пл., 9.40 Ранішній денник, 10.00 Хори й дуети з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.05 Театр. огляд „Запорожець за Дунаєм" вигл. ред. Ст. Чарнецький, 12.15 Муз. поранок, 13.00 Театр Уяви: Фрагм. із драми Ібзена: „Геда Габлер", 14.00 „Мати" оп. за Реймонта, 14.20 Легка музика з гр. пл., 15.00 Рільнича скринька, 15.15 Концерт гавайських гітар із гр. пл., 16.00 Оповідання з життя жецетарів для дітей, 16.15 Марші ріжних народів із гр. пл. 16.45 Концерт муж. хор, 17.00 Танк. музика, 17.40 Муз.-словна авд., 18.00 Форт. ресітель, 18.30 Театр Уяви: „Годинник" Шанявського, 19.15 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спорт. вістки, 19.45 Що читати? Книжки про театр і акторів, 20.00 Концерт Ячовецької капелі, 20.30 Макс Реґер: Серенада оп. 77. а на флет, скрипку й альтівку, 20.45 Вийми з творів Ю. Пілсудського, 20.50 Веч. денник, 21.00 На веселій львівській хвилі, 21.30 Фейл.: У Шенінах, 21.45 Спорт. вістки, 22.00 Танк. музика, рефрени, 23.05 Танк. музика в вик. орх.

Понеділок, 9. грудня 1935.

6.30 Ранішня авд., 6.50 Муз. з гр. пл. 7.20 Ранішня авд., 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Концерт орх., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Концерт орх., 16.00 Лекція фр. мови, 16.15 Для контрасту, муз. з гр. пл., 16.45 „Єдині дови" скеч на осн. Петра Пам., 17.00 Жінка в службі ідеї оборони краю, 17.15 Авдиція поезії: Ліричні поезії Кипр. Норвіда, 17.20 Спів у супр. форт., 17.50 Механіка звіриної психіки, 18.00 Ром. Статковський: Смичковий квартет ч. 4, оп. 38, 18.30 Для дітей: У школі песиків, 18.40 Сільна ревю, 18.45 Спів. ресітель Арт. Біччо (бас) у супр. форт., 19.00 На святівському кораблі, 19.20 Реклям. концерт, 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Концерт присв. творчості Лужицького композитора Бярната Кравця (спів, музика), 20.45 Веч. денник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Клясичні поети у Львові. 21.30 „Кармен" оп. Бізета з гр. плит.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Доляр у Львові у приватних оборотах 5.30.

Акції Банку Польського 96.00—96.00, Стараховичі 31.00—31.75, Лільпоп 7.25.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в днi 7-го грудня ц. р. кооперативам платив за: льоко Львів.

кг. масла десерового бльокового без опакування	2·50	зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням	2.54·50	„
кг. масла дес. експорт. враз в експортовим опакуванням дає зачет по	2·60	„
1 л. молока	0·16	„
1 л. сметани	0·75	„
1 к. яєць	4·90—5·00	„

Тенденція на молоко і на яйця сильна, масло і сметану вдержана.

Маслосоюз повідомляє, що від **9. XII.** ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці льоко подвіря птахоярні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Цьогорічні курочки І. кл.	0·90	зол.
Однорічні, товсті кури І. кл.	0.85	„
Когути І. кл. до 1.30 кг.	0.80	„
Товсті качки І. кл.	0.90	„
Товсті індики І. кл.	0.95	„
Товсті пантарки	1.00	„

Кури, качки, індики, пантарки приймає в кожній кількости.

Птицю не годовану приймає по дешевшій ціні.

Купує вівсяну питльовану муку, гречану муку, просо та овес.

Приймає нових доставців.

ОПОВІСТКИ.

Надходить день св. Андрея, день іменин нашого Найдостойнішого Митрополита. А рік то ювилейний, бо обіймає 70-ліття життя і 35-ліття Владицтва Ювилята. З тої нагоди я видав книжечку п. з. „В честь Митрополита Кир Андрея" (Львів, 1935, стор. 32, з портретом Митрополита). Ціна примірника: 50 сотиків, а чистий дохід із розпродажі призначений на Шпиталь „Народної Лічниці" імени Митрополита Андрея Шептицького у Львові. Книжечка порушує м. і. також дуже важкий соціологічний проблем відносин Пастиря до Пастви тобто Провідника до Народу. Можна її дістати у всіх українських Книгарнях у Львові, а замовляти у більшій скількости за попередньою присилкою грошей також у підписаного автора. Для шкільної молоді і студентів вищих шкіл висилаю книжечку по 20 сотиків за примірник, причім оплачую сам також порто. Д-р Іван Копач у Львові, вул. Личаківська 16. 767

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ОГОЛОШЕННЯ.

За редакцію відповідає Олександер Кость — Видає Видавнича Спілка „Діло" — З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.